

GÖTEBORGS UNIVERSITET

UTBILDNINGVETENSKAPLIGA FAKULTETSNÄMNDEN

PDG473, Samhällsorienterade ämnen i ett didaktiskt perspektiv, 30,0 högskolepoäng

Social Science in a Didactical Perspective, 30.0 higher education credits

Grundnivå/First Cycle

1. Fastställande

Kursplanen är fastställd av Institutionen för didaktik och pedagogisk profession 2006-11-17 och senast reviderad 2007-03-30 av Institutionen för pedagogik och didaktik. Den reviderade kursplanen gäller från och med 2007-09-01.

Utbildningsområde: Undervisning 100 %

Ansvarig institution: Institutionen för didaktik och pedagogisk profession

2. Inplacering

Kursen ges som specialisering inom lärarutbildningen, men kan också ges som fristående kurs.

Den är särskilt utformad för lärarstudenter och lärare med inriktning mot förskoleklass och grundskolans tidigare del (upp till skolår 6), men kan också utgöra ett viktigt komplement för dem som tidigare fördjupat sig i ett eller flera av grundskolans SO-ämnen med inriktning mot senare åldrar.

Huvudområde

Pedagogik och didaktik

Fördjupning

G2F, Grundnivå, har minst 60 hp kurs/er på grundnivå som förkunskapskrav

3. Förkunskapskrav

För tillträde till kursen krävs

att studenten genomgått kurserna LAU100 och LAU150 med godkänt resultat samt en inriktning av vilken minst 30 poäng måste vara godkända (eller motsvarande).

4. Innehåll

Didaktiska perspektiv utgör kursens sammanhängande röda tråd på så sätt att olika perspektiv på samhällsutveckling och människors livssituationer återkommande kopplas till frågor om hur detta kan bearbetas i en undervisningssituation. SO-ämnenas betydelse i elevers identitetsskapande process belyses kontinuerligt. I kursen belyses nuet genom studier i samhället på olika sätt. Återblickar till hur det var förr

görs och olika framtidsscenarios diskuteras. Genom kursen relateras till förhållanden i närsamhället och därifrån vidgas synfältet med globala utblickar. De samhällsorienterande ämnenas breda stoffområden, innehållande både existentiella och överlevnadsfrågor och de därvid uppkomna professionella problemen, diskuteras. De övergripande målen i kursplanen för skolan ska belysas. De samhällsorienterande ämnenas betydelse för elevernas socialisation, och de professionella lärarproblem som därvid uppstår, belyses. Dessa studier görs via t ex närsamhällesstudier, studier av en eget vald samhällsfråga samt värdegrundsfrågor. Dessa studier fokuserar således t ex genus, mångkulturalitet, existentiella frågor, hållbar utveckling och globala frågor.

5. Mål

Efter avslutad kurs förväntas studenten kunna:

- ha kunskap om hur de olika SO-ämnena kan bidra till integrerad SO-undervisning
- ha kunskap om innehållet i gällande styrdokument för SO-området, och kunskap om de olika SO-ämnenas grundläggande innehåll.
- ha kunskap om styrdokumentens övergripande perspektiv
- ha förståelse för omgivningens roll som förutsättning för mänskligt liv och förstå konsekvenser av olika studerade handlingsalternativ
- ha förståelse för vikten av att undervisningen - baserat på SO-ämnenas innehåll - både kan knyta an till och ta sin utgångspunkt i elevens aktuella livsvärld
- kunna analysera det samhällsorienterande perspektivets betydelse för unga människors skapande av sin egen identitet
- ha förmåga att beskriva egna och andras uppfattningar om människa och samhälle på värdemässiga grunder
- kunna problematisera människans sätt att möta existentiella frågor inom ramen för situerat lärande
- ha ett förhållningssätt som främjar undervisning kring omvärldens komplexitet, där skoleleven utvecklar sin förmåga att se sin och andras utgångspunkter för olika val
- ha ett förhållningssätt som främjar undervisning om förståelse för sambandet då-nu-framtid

6. Litteratur

Se bilaga.

7. Former för bedömning

Olika examinationsformer tillämpas, exempelvis olika typer av inlämningsuppgifter, vilka presenteras vid kursstart. Redovisning av prestationer sker kontinuerligt, muntligt eller skriftligt, individuellt eller i grupp. Vid bedömningen skall underlaget vara sådant att individuella prestationer kan särskiljas. Möjlighet till omprövning ges vid underkännande. Student som har underkänts två gånger på kurs, eller del av kurs, har rätt att begära byte av examinator.

8. Betyg

Betygskalan omfattar betygsgraderna Underkänd (U), Godkänd (G), Väl godkänd (VG).

9. Kursvärdering

Utvärdering av undervisningen och deltagarnas insatser i relation till uppsatta mål ska ske. Resultatet av utvärderingen skall vara vägledande dels för nya studentgrupper, dels för den utbildningsvetenskapliga

fakultetsnämndens övervägande vid eventuella kursplaneändringar.

10. Övrigt

Undervisningsspråk: svenska.

Kursen bygger på ett aktivt studentinflytande genom att t ex de obligatoriska momenten beslutas efter överenskommelse mellan lärare och de studerande.

PDG473, SAMHÄLLSORIENTERADE ÄMNEN I ETT DIDAKTISKT PERSPEKTIV,
30 hp.

KURSLITTERATUR
uppdaterad 2011-11-24

- Arevik, Sten & Hartzell, Ove (2007) Att göra tänkande synligt, HLS Förlag (251 sid.)
- Björk, Cecilia och Reppen, Laila (2000) Så byggdes staden Svensk Byggtjänst (198 sid.)
- Brolin, K & Nohagen, L (2007) Forum – samhällskunskap, Bonniers (585 s.)(utdrag)
- Erfarande och Synvänder, en artikelsamling om de samhällsorienterande ämnenas didaktik. IPD-rapport 2006:3. (227 sid.) (tillhandahålles)
- Florin, Christina (2005) Flickorna drar ifrån ur Framtider 3/2005, Sekretariatet för framtidsstudier. (6 sid.) (tillhandahålles)
- Gren, Jenny (2007 ny uppl) Etik i pedagogens vardagsarbete Liber (207 sid.)
- Hesslefors, Elisabeth (2000) Vad är en bra lärare eller hur blir man en bra lärare? (18 sid.) (tillhandahålles)
- Hermansson Adler, Magnus (2004) Historieundervisningens byggstenar -grundläggande pedagogik och ämnesdidaktik Liber (220 sid.)
- Hermansson Adler, Magnus (2007): Historien omkring oss. Liber (297 sid.) (utdrag)
- Härenstam, Kjell (2006). I enlighet med skolans värdegrund? En granskning av hur religion/trosuppfattning framställs i ett urval av läroböcker. Underlagsrapport till Skolverkets rapport I enlighet med skolan värdegrund. (55 sid.) www.skolverket.se
- Illustrerad världsatlas -Jorden. 2010. (red. Joan Ricart). Barcelona: Editorial Sol 90. (95 sid.) (tillhandahålles)
- Linde, Göran (2001). Värdegrund och svensk etnicitet. (Kap 3 och 5) Lund: Studentlitteratur. (64 sid.)
- Löfstedt, Malin (red) (2011). Religionsdidaktik – mångfald, livsfrågor och etik i skolan. Lund: Studentlitteratur. (220 sid.)
- Modell Sverige (1993). Stockholm: Nordiska Muséet. (117 sid.)
- Om kunskapande genom Integration, utdrag ur Skolverket Tema tillståndet i världen (1999) (9 sid.) (tillhandahålles)
- Utvärdering av skolan 1998 avseende läroplanernas mål 1998 (30 sid.)

Orka – världens viktigaste bok Svenska kyrkan/Internationellt arbete 2008 (94 sid.)

Oscarsson, Vilgot (2005) Elevers demokratiska kompetens Rapport från den nationella utvärderingen av grundskolan 2003(NU03)-samhällsorienterande ämnen Institutionen för pedagogik och didaktik 2005:04 (70 sid.) (tillhandahålles)

Oscarsson, Vilgot (2005) Elevers syn på globala förhållanden och framtiden. Rapport från den nationella utvärderingen av grundskolan 2003(NU03) samhällsorienterande ämnen. Institutionen för pedagogik och didaktik 2005:05 (75 sid.) (tillhandahålles)

Pang, Ming Fai och Marton, Ference (2003) Beyond "lesson study": Comparing two ways of facilitating the grasp of some economic concepts, Instructional Science 31: 175-194,

Skolverket, Lgr11, Kursplaner i samhällsorienterande ämnen. www.skolverket.se

Svaleryd, Kajsa (2003) Genuspedagogik. En tanke – handlingsbok för arbete med barn och unga. Liber. (150 sid.)

William, Dylan Formative assessments part 2: feed-back. Equals: Mathematics and special education needs 5(3):8-11 (1999)

Skolverkets senaste material om bedömning kring år 5 och mål i år 3 kommer att tillkomma.

Till detta tillkommer utdelat material c:a 200 sid